

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

**XII. Országos Minőségellenőrzési
Továbbképzés
Cegléd, 2014. szeptember 11-12.**

Lukács János
**A könyvvizsgálat minőségét
befolyásoló tényezők**

Mi a könyvvizsgálat legfőbb célja?

Biztosítsa a felhasználókat, az érdekelteket, a piaci szereplőket a közzétett információk (pénzügyi kimutatások, számviteli beszámoló)

- megbízhatóságáról (elegendő és megfelelő kv-i bizonyítékok gyűjtése)
- relevanciájáról (fontos, jelentős, lényeges, perdöntő, idevágó)
- naprakészségéről (releváns infók maradéktalanul és időben álljanak rendelkezésre)

Erősítse hitüket, bizalmukat a beszámoló jóságában (ha jó).

+ Közérdekvédelem!

Hogyan definiálható a könyvvizsgálat minősége?

Összetett témakör, nincs globálisan elfogadott fogalom:

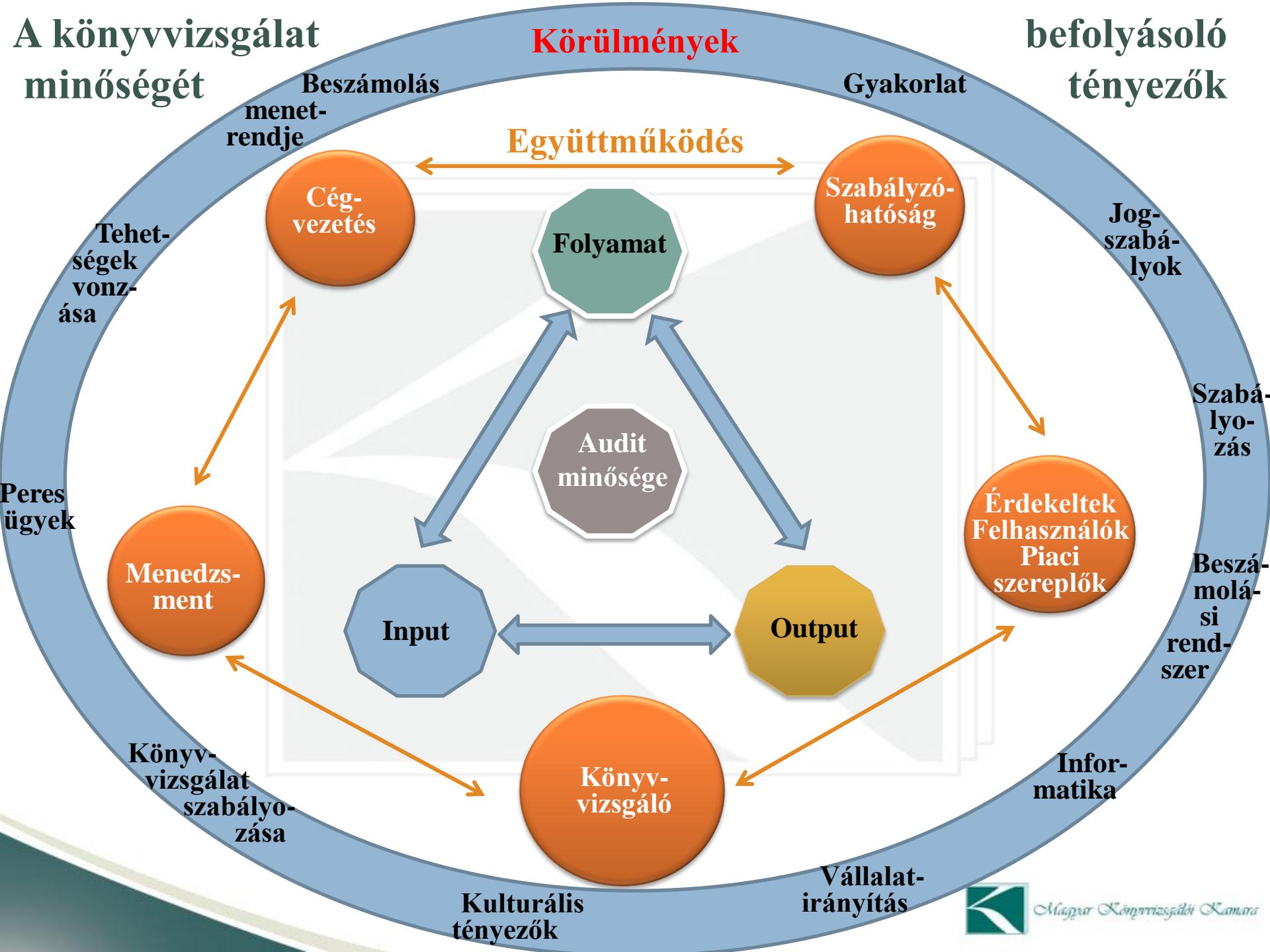
- lényeges hibás állítások létezése vagy hiánya csak **részleges** képet ad a a könyvvizsgálat minőségéről (nem lehet ez az egyetlen mérce, a fel nem fedett lényeges hibás állítás \neq gyenge minőség) pl. nem volt;
- bizonyos fokig szakmai **megítélés** kérdése az elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték (nincs két teljesen egyforma cég és audit sem) a számvitel: „valós bemutatás” követelménye; az audit = megítélés;
- **érdekeltenként** változik a könyvvizsgálat minőségének a megítélése;
- a végrehajtott munka és a könyvvizsgálat megállapításai **korlátozottan átláthatóak** (a külső érdekeltek nem képesek értékelni a kv. minőségét)

A minőségi könyvvizsgálat egy **eredményesen** elvégzett **hatékony** könyvvizsgálatot jelent, amelyet **időben** és **ésszerű** díjazás ellenében hajtanak végre. (szubjektivitás; könyvvizsgálati mulasztásokat nehéz meghatározni a megítélések miatt)

Miért bízhatnak abban a felhasználók, hogy a könyvvizsgáló megfelelő színvonalon végezte a munkáját, és „minőségi könyvvizsgálat” került végrehajtásra?

Azért, mert van minőségellenőrzés!!!

Hogyan javítható és kommunikálható a könyvvizsgálat minősége?

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők I.

Input

- ❖ A könyvvizsgáló értékei, jelleme, hozzáállása, attitűdje, amelyet befolyásolhat a könyvvizsgáló cégen belüli kultúra, légkör is (hangnem, ösztönzés, értékelés, továbbképzések, viták, módszertani segédletek, megbízható rendszerek).
- + Etikai követelmények:
 - objektív és tárgyilagos a menedzsment becsléseinek, megítéléseinek véleményezésében,
 - tisztességes (korrekt, elfogulatlan, merész),
 - független (pénzügyi érdekeltség, üzleti és magánkapcsolatok, tanácsadás, ügyfélmegtartási kényszer, rotáció-felhalmozott ismeret).

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők I.

Input

- A könyvvizsgáló felkészültsége, szaktudása, készsége, szakmai kompetenciája, gyakorlati tapasztalata, önbizalma;
- óvatossága, gondossága, alaposága, ébersége, nyitott szellemisége, a cég tevékenységének alapos megismerése;
- kitartása (a szükséges változtatások végrehajtásra kerüljenek);
- megbízhatósága (minősített jelentés kiadása, a megszerzett információk bizalmas kezelése);
- szakmai szkepticizmusa (kész megkérdőjelezni a kapott információk megbízhatóságát);
- hírneve (méret, marketing, pernyerés/vesztés).

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők II.

Folyamatok, eljárások

- **Lényeges hibás állítások kockázatait felmérése**
- **Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok gyűjtése**
- **Megfelelő következtetések levonása**

Összhangban a jogszabályokkal és a könyvvizsgálói standardokkal

Elegendő időráfordítás, szigor, következetesség, hasznosság (elfogulatlan rálátás, építő jellegű kritika, ajánlás, hatékonyság növelés),
minőségbiztosítási eljárások (felügyelet, átvilágítás, monitoring),
körülményekhez igazodás fontosabb legyen a módszertannak való megfelelésnél (ne váljon öncélúvá).

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők III.

Körülmények

A könyvvizsgálat végrehajtásának körülményei, megfelelő környezet:

- jogszabályok: szokásjog, szerződésjog (szóbeli megállapodások),
- belső szabályzatok, üzleti gyakorlat, számviteli politika,
- vállalatirányítás,
- perek,
- informatika,
- beszámoló-készítés keretelvei (mozgástér-túlszabályozás),
- kultúra (megfeleléshez való rossz hozzáállás, etikátlan üzleti gyakorlat)
- adózási morál,
- valós értékelés auditálhatósága (feltételezések, valószínűségek, várakozások, nincs aktív piac),
- tehetségek vonzása,
- beszámoló határídeje,
- irreálisan alacsony díjak, (hatékonyságnyomás).

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők IV.

Együttműködés

Támogatottság, együttműködés, nyílt és építőjellegetű kapcsolat, párbeszéd a releváns érdekeltekkel (figyelik-e, értik-e az audit lényegét):

- a menedzsmenttel, a felső vezetéssel,
- az irányítással megbízott személyekkel: nyíltság, átláthatóság, titoktartás
- az audit bizottsággal,
- a tulajdonosokkal (kinevezés, leváltás, kérdések),
- szakértőkkel, alvállalkozókkal, asszisztensekkel (helyszíni aprólékos munka),
- a hatóságokkal: MNB, NAV, közfelügyelet; indokolatlan tiszteletadás (nem veti fel az aggályait).

Igényeik figyelembevétele (szaktudás, jelentésforma, azok gyakorisága), véleményük a kockázatokról beépülhet a tervbe.

Vigyázni kell a túlzott bizalmaskodással!

Pénzügyi beszámolási ellátási lánc: akik részt vesznek a pénzügyi jelentések elkészítésében, jóváhagyásában, könyvvizsgálatában, elemzésében és felhasználásában.

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők V.

Outputok

- Megfelelő következtetéssel kibocsátott könyvvizsgálói vélemény.
- Egyéb jelentések (normál, külön, hosszú, átláthatósági)
- Vezetői levél és az alapján végrehajtott fejlesztések, ésszerűsítések, szabályosság javulások, szervezések.
- Betekintést adni a könyvvizsgáló munkájáról, minőségéről (menedzsmenttől kapott információk, megerősítések, magyarázatok; formális és informális kommunikáció a vezetéssel: könyvvizsgáló meglátásai, megfigyelései, kérdései, üzleti kockázatok, felelősség, piacelemzés, számítási hibák, ellentmondások, értelemzavar, könyvvizsgálói mulasztások, hatókör, ütemezés, tárgyilagosságot fenyegető veszélyek, biztosítékok, jelentés megállapításai; belső kontrolrendszerek hatékonyságáról bizonyosság szerzés.)

A minőségi könyvvizsgálat végzésének környezetét befolyásoló tényezők V.

Outputok

(Be)jelentések a hatóságok felé: jelentős vagy törvényt sértő ügyek, pénzmosás gyanúja.

A könyvvizsgáló cég saját beszámolója, fórumok, konferenciák, magas szintű találkozók szervezése.

Minőségellenőrzés eredményeinek közzététele – védekező hozzáállást vált ki.

Információcsere a bankfelügyelettel.

A tényezőket befolyásolja a könyvvizsgálati bizonyítékok jellege, ütemezése, kiterjedése, a könyvvizsgálói megítélések és a standardok alkalmazása.

(A II.-V. az inputokra is visszahat!)

Gyakran felmerülő kérdések

A beszámoló, a vezetői és a jogi teljességi nyilatkozat, valamint a könyvvizsgáló jelentés dátuma: a dátumok összhangja nem jelent kötelező egyezőséget.

Kinek kell aláírnia a teljességi nyilatkozatot? Kizárólag a cég felelős vezetője.

Kell-e jogi nyilatkozat, ha nincs a cégnek állandó jogi képviselője? Nem, akkor a teljességi nyilatkozatnak ki kell térnie a peres ügyekre is.

Kiállítható-e rövid és hosszú jelentés is egy beszámolóról? Nem, csak egyféle jelentés bocsátható ki.

A magyar vagy a nemzetközi könyvvizsgálati standardokra kell hivatkozni egy Magyarországon közzétett IFRS szerinti konszolidált beszámolóról készült könyvvizsgálói jelentésében? A magyarra.

Kiadható-e tiszta jelentés, ha az éves beszámolóhoz nem készült üzleti jelentés? Igen, de ezt az egyéb jelentéstételi kötelezettségnél jelezni kell.

Mi a teendő, ha nem a végleges könyvvizsgálói jelentés került közzétételre? Felszólítjuk az ügyvezetést annak kicserélésére.